

Tal dia
com
avui fa...

1 any Pacte secret
Vox desvela el pacte secret amb els populars per fer governs tripartits amb Ciutadans. El cop d'efecte deixa en evidència Pablo Casado i Albert Rivera.

10 anys Un pedaç
Els experts avisen que el pronunciament del Tribunal Constitucional sobre l'Estatut pot ser incoherent si es vota per blocs o articles.

20 anys El terror d'ETA
El conseller d'Interior creu que el cotxe bomba d'ETA a la localitat de Getxo vol "socialitzar el terror" entre els empresaris del País Basc.

Full de ruta

Jordi Panyella

Els que han nascut

Hi ha en la condició humana una atracció profunda pel fet de la mort. És sorprenent que l'home se senti cridat per allò que l'ha d'acabar destruint un dia o altre, però és així. Ho ha estat sempre, i sempre ho serà, perquè la fascinació per allò desconegut és incontenible. Com que fascina la mort, i tota la litúrgia del misteri que l'envolta, fascinen els programes de televisió per on desfilen crims i assassins, hipnotitzen les novel·les d'històries negres, captiven les rondalles de fantasmes; la senyora mort en totes les seves formes i maneres de regnar en aquesta terra.

La mort s'ha instal·lat al cap de taula aquest 2020, com s'hi asseuria un dèspota un dia de festa major. S'ha fet parar les tovalles i ha devorat amb golafreteria, sense descans, un gran festí d'ànimes. En són tants, els coneguts que han traspassat la ratlla, que es fa difícil sobreposar-se al dolor. Empesos per la Covid-19 o no, el memorial de difunts dels últims mesos és massa extens. Serveixin, doncs, els noms de Roser Oller, mestra; Ana Alba, David Caminada o Manuel Cuyàs, periodistes, per posar identitat a la resta, perquè tots tenien nom i rostre, tots mereixen un record en tinta impresa.

Fascina la mort sobretot als mitjans de comunicació. La premsa sempre troba espai per deixar constància de l'última víctima a la carretera o d'alguna carnisseria en una guerra llunyana. Només de tant en tant els diaris arraconen la mort per parlar de la flor de la vida, d'aquells que acaben de néixer. A principis d'any hi desfilen els nadons que han guanyat la cursa de ser els primers a venir al món l'1 de gener, i ocasionalment hi apareixen els nounats que tenen com a mèrit ser fills d'alguna celebritat. Algunes notícies sobre estadístiques de natalitat i alguna altra sobre les modes en els noms de les criatures, poca cosa més.

També aquesta columna ha parlat ja massa de la mort i massa poc de la vida. Serveixi, doncs, l'últim paràgraf per esbandir amb lleixiu i molta aigua tanta tenebra. Siguien les penúltimes ratlles com una galleda a raig i amb tota la força damunt de la dama negra, com les que a primera hora del matí aboquen a l'asfalt les porteres després de fregar el marbre de l'entrada. S'alcin les darreres paraules com un pòrtic de benvinguda a tots els somriures que els últims mesos han vingut a portar llum en aquest món tan negre.

Tribuna

Josep Gifreu. Periodista, professor emèrit de la UPF i membre de la SF de l'IEC

La llengua del doblatge

El confinament ens ha fet redescobrir la centralitat de l'audiovisual en la cultura i l'imaginari de la nova era digital. Les pantalles, en tots els seus formats i usos, ens han acompanyat, fidels, en les llargues hores de paciència i de meditació. I entre la immensitat d'ofertes i de recursos disponibles en línia, les sèries de TV han pujat al pòdium d'honor. Amb quin llenguatge d'accés? Podem deplorar la inexistència de sèries catalanes, descomptades poques excepcions, en els catàlegs de Netflix, HBO, Amazon, Movistar, Filmin o Rakuten. Però el problema inimaginable en les condicions actuals de la traducció rau en la llengua obligada d'accés als continguts. Que és l'espanyol. O l'anglès. Al català, ni se'l busca ni se l'espera.

EL FRACÀS de la política de normalització de la llengua catalana és fa evident sobretot en alguns sectors. La Plataforma per la Llengua, en la seva novena edició de l'InformeCAT, ho acaba de posar de manifest. Evident: no tot és un desastre. Mireu la Viquipèdia, escolteu

la ràdio, etc. Però tot l'informe traspua un aire de fatiga generalitzada, de desconcert i d'impotència. Com salvar el català en la nova cultura audiovisual, que és la cultura primera de joves i infants? I la que també apassiona cada dia més tota la població?

LES DADES de presència del català en les ofertes de les plataformes són d'escàndol: zero! Se sol lamentar, per exemple, l'absència del català a l'administració de justícia. La mateixa Plataforma denunciava que la mitjana de les sentències en català no passava del 8,5%. Podríem exultar si trobéssim aquest migrat percentatge a Netflix! Del total de 2.092 pel·lícules que oferia a finals de 2019 només quatre incorporaven la versió catalana. El menyspreu de la multinacional pel català és imperdonable, perquè prescindeix de la versió disponible de 331 films ja doblats o subtitulats en català, la majoria amb finançament de la Generalitat i de la CCMA. I ara és a punt d'assaltar el mercat espanyol la totpoderosa Disney, sense cap intenció de respectar el mercat del

català. Veurem si la campanya popular endegada fa revertir el seu propòsit.

L'ALLAU D'OFERTES de l'audiovisual mundial, bàsicament procedent dels EUA, fa urgent i prioritària una acció política coordinada entre totes les administracions de l'espai del català per aconseguir quotes substancials de traducció al català –en forma de doblatge i/o de subtitulat– dels catàlegs de les plataformes. Una política lingüística en aquest sentit hauria de contemplar l'adopció d'un model de llengua estàndard acceptat i acceptable per a totes les grans varietats dialectals del català. Un model que facilités la incorporació de la traducció al català de sèries, pel·lícules, documentals, dibuixos animats o videojocs, procedents d'arreu, i comprensibles des de qualsevol punt del territori de la llengua i del ciberespai. Així, doncs, cal un nou model de català estàndard, "pancatalà", oral i escrit, per al doblatge de l'audiovisual? La meua resposta és sí. Em sembla una necessitat normalitzadora prioritària i urgent.

El lector escriu

Les cartes adreçades a la Bústia han de portar les dades personals dels seus autors: nom, cognoms, adreça, número de telèfon i número de carnet d'identitat o passaport. Així mateix, cal que no superin els mil caràcters d'extensió. El Punt Avui es reserva el dret de publicar-les i escurçar-les. No es publicaran cartes signades amb pseudònim o amb inicials. Els textos s'han d'adreçar a bustia-catalunya@elpuntavui.cat

El bosc i la natura

■ Si el sistema educatiu és antivitalista per distanciar-nos de la vida, crec que hauríem de ser capaços d'estimar tot allò que ens permet estar vius. Mai no hem d'oblidar que l'arbre és un ésser viu i que el verd dels arbres no deixa de ser part del vermell de la nostra sang i que això és una veritat científica.

Resulta certament dramàtic viure allunyat de la natura. Res no hauria de ser anomenat creixement si no creixen també els arbres, ja que sense arbres no hi ha vida possible. El bosc és qui més fa per la continuïtat de la vida en aquest planeta. Recordem que som com som perquè en el seu moment vam ser bosc. Aquest planeta és viu perquè el 99% del que viu és vegetal.

Ara hem viscut el més

bell dels espectacles de l'univers, que és la primavera. Amb tots els colors possibles i amb les infinites flors, la natura és la natura i no deixa de ser la permanent recerca de la vida, i per aquesta mateixa raó hauríem de naturalitzar –valgui l'expressió– totes les nostres urbs. Caldria no oblidar que el bosc és el sistema immunitari del planeta Terra.

ANNA MARIA MUNTADA BATLLE
Granollers (Vallès Oriental)

Confinament permanent

■ A mesura que accedim a la "nova normalitat", centenars de milers de bahá'ís a l'Iran continuen vivint un "confinament permanent".

El Comitè de Solidaritat amb la Comunitat Bahá'í llança una campanya amb la finalitat d'apropar a la nostra societat les restric-

cions que pateixen els bahá'ís a l'Iran.

Els bahá'ís creiem en la unitat i que totes les persones tenen els mateixos drets. Tot i així, aquesta comunitat a l'Iran pateix des de fa més de quaranta anys limitacions per accedir a la funció pública, restriccions al dret a l'educació superior, així com la confiscació de propietats, empresonaments, arrestos i judicis totalment arbitraris, a causa de les seves creences religioses.

En els darrers dies de maig, quinze bahá'ís de diferents ciutats de l'Iran van ser detinguts injustament i condemnats a llargues penes de presó sota les absurdes acusacions que els seus esforços en l'esfera del medi ambient o l'educació dels infants constituïen "propaganda" o "formació de grups contra el règim". Estem recollint firmes

per donar suport a aquesta campanya a través d'aquest enllaç: www.solidaridadbahai.com/firma.

JULIET MOHABAT
El Catllar (Tarragonès)

En record de Manuel Cuyàs

■ Jo també he sentit la mort d'en Manuel Cuyàs.

El seu article era el primer que llegia i alguns els he guardat, entre els quals hi ha "El niño sueña".

Els meus pares també tenien minyona, i recordo sobretot una que es deia Josefa i que parlava molt bé el català, perquè ella amb la seva família van anar a parar a un poble petit on la gent no entenia el castellà i va haver d'aprendre el català.

La recordaré sempre, ens l'estimàvem molt i ella ens estimava.

NÚRIA ROSELL I ROVIRA
Barcelona